

Lausunto hankkeesta: Lapin teollisen kiertotalouden kiihdytyskaista

LLHall 30.10.2023 § 127
245/00.00.01/2022

Valmistelija Pohjonen Olli Lapin liitto

Aluekehitysasiantuntija:

Lapin teollisen kiertotalouden kiihdytyskaista -hankkeen tavoitteena on vahvistaa Lapin teollisen kiertotalouden kestävä kasvua ja innovaatiotoimintaa erityisesti toimijoiden yhteistyön vahvistamisen kautta. Lapin teollisen kiertotalouden kiihdytyskaista -hanke keskittyy teollisen kiertotalouden kansallisen osaamisalustan keskeisen osakokonaisuuden – kiihdytyskaistan – avulla teollisen kiertotalouden hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen nopeuttamiseen erityisesti Lapin pk-yrityksissä. Kiihdytyskaistan ytimessä on kiertotalouden Lapin pk-yrityksille tarjoamien mahdollisuuksien tunnistaminen ja muokkaaminen toteutuskelpoisiksi. Tämän toteuttamiseksi on tarpeen yhdistää yrityskehitysyhtiön sekä korkeakoulun asiantuntijuus ja osaamisen teollisen kiertotalouden kehittämisessä.

Kemin Digipolis Oy ja Lapin ammattikorkeakoulu ovat toteuttaneet menestyksekkästä yhteistyötä kiertotalouden integroimiseksi Lapin alueen toimintaan ja kokemus mahdollistaa myös uuden hankkeen toteuttamisen menestyksekkäästi. Yritysrajapinnan kiertotalouden kehittäminen ja osaamisen vahvistaminen hyötyvät yritysrajapinnan kehittämisosaamisen yhdistämisestä ammattikorkeakoulun tutkimuskehitys- ja innovaatioasiantuntijuuteen, kuten pitkään jatkunut yhteistyö on jo osoittanut. Hankkeen kehitystoimenpiteissä on mahdollisuus reagoida laajasti ja joustavasti yrityksiltä esiin nousseisiin kehitystarpeisiin ja hyödyntää sekä asiantuntija- että korkeakoulun kehittämisympäristöjen toimintoja yritysten kiertotaloussiirtymän vauhdittamiseksi. Toiminnan tukena on hyödynnettävissä molempien organisaatioiden laajat kansalliset sekä tarvittaessa myös kansainväliset verkostot, tarjoten yrityksille yhteistyömahdollisuuksia sekä oman alueen sisältä, että alueen ulkopuolelta.

Lapin teollisen kiertotalouden kiihdytyskaista toteutetaan tiiviissä yhteistyössä osaamisen kehittämiseen (tutkimus- ja oppilaitosyhteistyö) ja kansainvälistämiseen (etenkin EU- ja pohjoismainen yhteistyö). Kemi-Tornio-alue on toiminut edelläkävijänä ja suunnan näyttäjänä etenkin prosessiteollisuuden ja siihen liittyvien alihankinta- ja palvelutoimijoiden ja alueellisten teollisten ekosysteemisen kytkemisessä teolliseen kiertotalouteen. Kemi-Tornion alueelle perustettiin vuonna 2017 Kemiin Kiertotalouskeskus. Lapin pk-yrityksiä opastetaan ja saatetaan hankkeessa teollisen kiertotalouden hyödyntämiseen yhteistyössä tutkimus- ja oppilaitosten kanssa (erityisesti Lapin ammattikorkeakoulu) ja Lapin pk-yrityksille soveltuvien kansainvälisten yhteistyökumppanien kanssa, hyödyntäen Kiertotalouskeskuksen pitkäjänteistä kansainvälistä verkostoitumistyötä ja kontaktiverkoston. Lapin teollisen kiertotalouden kiihdytyskaista -hankkeen tuloksena luodaan Lapin teollisen kiertotalouden vauhdittamiseen tähtäävä toimintamalli Lapin teollisen kiertotalouden osaamisja innovaatiopotentiaalini hyödyntämiseksi. Hanke hyödyttää konkreettisesti Lapin pk-yrityksiä teollisen kiertotalouden yrityskehityksellä, yhteistyöllä, hankeavauksilla ja testauksilla. Hanke tukee Lapin älykkään erikoistumisen strategian toteutusta, jossa teollinen kiertotalous on tärkeä painopistealue. Hanke tukee lisäksi Suomen kansallisia tavoitteita vastata globaaleihin haasteisiin kuten hiilineutraalisuustavoitteet sekä kestävä kehitys.

Hankkeen työpakettikohtaiset pääsisällöt toimenpiteet ovat (työpakettikohtaiset pääsisällöt):

Työpaketti 1: Projektihallinto

Työpaketti 2: Kiihdytyskaistan toimintamallin kehittäminen Lappiin: Työpaketissa tunnistetaan ja kuvataan Lapin pk-yrityskenttä, jolle kiihdytyskaistaa ensisijaisesti tarjotaan, sekä TKlympäristöt ja välittäjäorganisaatiot, joiden kanssa yhteistyössä kiihdytyskaistatoimintaa jatkossa halutaan kehittää. Toimintamallissa kuvataan Lapin teollisen kiertotalouden kiihdytyskaistan toimintaperiaatteet ja palvelut pk-yrityksille.

Työpaketti 3: Teollisen kiertotalouden kiihdytyskaistan testaaminen ja käyttöönotto Lapissa: Kiertotalousideoiden ja hankeaihioiden kartoitus, neuvontatyö liittyen kiertotalouden kannalta huomioon otettaviin asioihin, mahdollisten kiertotalousosaamiseen liittyvien kehittämistarpeiden tunnistaminen sekä yhteistyön käynnistäminen eri viranomaisten välillä.

Työpaketti 4: Lapin pk-yritysten roolin vahvistaminen teollisen kiertotalouden verkostoissa: Työpaketissa kytketään Lapin pk-yrityksiä soveltuviin paikallisiin, alueellisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin.

Työpaketti 5: Synteesi ja tiekartta jatkotoimille: Yhteenveto hankkeen päätuloksista, opeista ja työn aikana esiin tulleista mahdollisista haasteista. Lisäksi laaditaan suunnitelma jatkotyöskentelylle kiihdytyskaistatyön toteuttamiselle Lapissa myös hankkeen päätyttyä.

Kehittämishankkeen yhteenlasketut kustannukset ja haettu tuki ovat:

Digipolis:

Kustannukset: 614 399 eur Haettu tuki: 491 518 eur

Lapin amk

Kustannukset: 140 615 eur Haettu tuki: 112 490 eur

Kustannukset yhteensä 755 014, haettu tuki yhteensä: 604 008 eur

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Lapin liiton hallitus puoltaa tuen myöntämistä hankekokonaisuudelle "Lapin teollisen kiertotalouden kiihdytyskaista"

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sari Ekorre jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.